

373.**Rozporządzenie
Prezydenta Rzeczypospolitej**

z dnia 30 kwietnia 1927 r.

w sprawie regulaminu Trybunału Kompetencyjnego.

Na mocy art. 28 ustawy z dnia 25 listopada 1925 r. o Trybunale Kompetencyjnym (Dz. U. R. P. № 126, poz. 897) zarządzam co następuje:

§ 1. Na wniosek Rady Ministrów wydaję dołączony regulamin Trybunału Kompetencyjnego uchwalony przez ogólne zgromadzenie tegoż Trybunału.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*Prezes Rady Ministrów: *J. Piłsudski*

Załącznik do rozp. Prezydenta
Rzeczypospolitej z dnia 30 kwietnia
1927 r.—poz. 373.

**REGULAMIN
TRYBUNAŁU KOMPETENCYJNEGO.****I. Ustrój wewnętrzny.**

§ 1.

Obowiązki prezesa Trybunału Kompetencyjnego sprawuje według kadencji jeden z prezesów.

W czasie pełnienia powyższych obowiązków przez jednego z prezesów drugi sprawuje obowiązki członka Trybunału.

§ 2.

Kadencja prezesa urzędującego trwa piętnaście miesięcy. Na pierwszą kadencję, rozpoczynającą się 1 stycznia 1927 r., wybiera prezesa urzędującego ogólne zgromadzenie Trybunału Kompetencyjnego.

§ 3.

Pięcioletni okres nominacyjny dla prezesów i członków Trybunału Kompetencyjnego, wymienionych w grupach **a** i **b** art. 4 ustawy, liczy się od dnia nominacji, dla członków zaś z grupy **c** od chwili złożenia przysięgi.

§ 4.

Obowiązki prezesa, urzędującego w danej kadencji, w razie potrzeby sprawuje drugi z prezesów, względnie najstarszy członek Trybunału (§ 5) z pośród wymienionych w punktach **a** i **b** art. 4 ustawy.

§ 5.

O starszeństwie rozstrzyga dzień nominacji na członka Trybunału Kompetencyjnego; w razie zaś, gdy nominacje te są jednoczesne, dzień nominacji na sędziego Sądu Najwyższego, Najwyższego Trybunału

Administracyjnego lub na zwyczajnego profesora uniwersytetu państwowego, względnie wyższej uczelni z prawami szkół akademickich; rozstrzyga przymierzem dzień pierwotnej nominacji na jedno z tych stanowisk z odliczeniem jednak okresu zaszczytnej przerwy.

W braku powyższych danych rozstrzyga dzień, w którym upłynęło dwadzieścia lat od chwili złożenia, po ukończeniu studjów prawniczych, przepisanych egzaminów.

§ 6.

Ogólne zgromadzenie, poza przypadkami rozstrzygnięcia spraw, przekazanych przez Trybunał Kompetencyjny w zwykłym składzie (art. 8 ustawy), zwołuje prezes urzędujący z własnej inicjatywy lub na wniosek przynajmniej czterech członków Trybunału dla:

- a) ustalenia zasad powoływania sędziów do poszczególnych posiedzeń,
- b) wyboru członków sądu dyscyplinarnego,
- c) załatwiania wszelkich innych spraw, które prezes urzędujący lub co najmniej czterech członków Trybunału uzna za konieczne przedstawić ogólnemu zgromadzeniu do rozpatrzenia.

§ 7.

Personel sekretarjatu i kancelarji powołuje prezes urzędujący z pośród sekretarjatu prawniczego, względnie kancelarji Sądu Najwyższego lub Najwyższego Trybunału Administracyjnego w porozumieniu z pierwszymi prezesami tych sądów.

§ 8.

Władzę nadzorczą nad personelem sekretarjatu i kancelarji sprawuje prezes urzędujący, który władny jest zwalniać tenże personel.

II. Sposób urzędowania.

§ 9.

Językiem urzędowym Trybunału Kompetencyjnego jest język polski.

§ 10.

Posiedzenia ogólnego zgromadzenia są niejawne z wyjątkiem rozpraw w sporach, przekazanych przez Trybunał Kompetencyjny w składzie siedmiu członków, — o ile i w tym przypadku jawność nie zostanie wykluczona (art. 20 ustawy).

§ 11.

Z przebiegu niejawnych posiedzeń zgromadzenia ogólnego sekretarz sporządza protokół, w którym winny być uwidocznione nazwiska obecnych, treść narad oraz uchwały, bez wymienienia jednak, kto za jakim wnioskiem wypowiadał się i jak głosował.

Ogólne zgromadzenie może postanowić, by przy naradzie lub części jej nie był obecny sekretarz, i wówczas jego czynności obejmuje jeden z sędziów, zaproszony przez przewodniczącego.

Protokół, który winien być sporządzony w ciągu dni czterech, sprawdza przewodniczący i pod-

pisuje go wraz z protokółantem oraz podaje do wiadomości na najbliższem zgromadzeniu ogólnem. Każdemu z członków, biorących udział w posiedzeniu, wolno zgłosić uwagi co do protokołu, o których uwzględnieniu rozstrzyga ogólne zgromadzenie.

Z przebiegu rozprawy przed zgromadzeniem ogólnem sporządza się protokół w sposób, wskazany w art. 25 ustawy.

§ 12.

Wyznaczanie terminów rozpraw i posiedzeń niejawnych, powoływanie sędziów do poszczególnych posiedzeń według zasad, ustalonych przez ogólne zgromadzenie, jak również wybór sprawozdawców należy do prezesa urzędującego.

§ 13.

Członkowie Trybunału Kompetencyjnego głosują w porządku starszeństwa, poczynając od najmłodszego; przewodniczący oddaje głos ostatni.

§ 14.

Członkowie Trybunału Kompetencyjnego, do czasu wprowadzenia stroju urzędowego rozporządzeniem Rady Ministrów, używają przy rozprawie odznak, przepisanych obecnie dla Sądu Najwyższego, przy czem obowiązuje strój jednolity.

§ 15.

W Trybunale Kompetencyjnym prowadzony będzie spis orzeczeń i uchwał, zawierających przyjętą zasadę prawną.

Szczegółowe zarządzenia wyda prezes urzędujący, który podejmie również stosowne kroki w celu perjodycznego ogłaszania drukiem orzecznictwa Trybunału Kompetencyjnego.

§ 16.

Zasadę prawną, przyjętą przez ogólne zgromadzenie, może zmienić również tylko ogólne zgromadzenie.

§ 17.

Ferje Trybunału Kompetencyjnego trwają od 1 lipca do 30 września, lecz i w tym okresie rozprawa lub posiedzenie odbyć się może, o ile prezes urzędujący uzna sprawę za niecierpiącą zwłoki.

§ 18.

Zarządzenia ogólne w przedmiocie wewnętrznej biurowości wydaje urzędujący prezes w porozumieniu z drugim z prezesów.

III. Tryb postępowania.

§ 19.

Wytoczenie sporu dodatniego winno być poprzedzone przez zapowiedzenie sporu (art. 11 ustawy).

§ 20.

Do zapowiedzenia sporu powołana jest władza administracyjna II instancji lub władza naczelna, względnie władza samorządowa (art. 11 i 29 ustawy); o ile chodzi o Najwyższy Trybunał Administracyjny—Prezes Rady Ministrów, gdy zaś idzie o inne sądy administracyjne — wojewoda lub Minister Spraw Wewnętrznych.

§ 21.

O zawieszeniu postępowania należy zawiadomić osoby interesowane.

§ 22.

Jeżeli sąd nie podziela stanowiska władzy administracyjnej, która spór zapowiedziała, i uznaje swoją właściwość w danej sprawie, winien decyzję wraz z uzasadnieniem przesłać niezwłocznie tej władzy.

§ 23.

Wniosek osoby interesowanej (art. 16 ustawy) winien zawierać nazwisko jej, imię i dokładny adres, oraz ściśle określenie żądania.

O ile osoba interesowana przebywa za granicą, winna podać adres dla doręczeń w kraju.

Poza tem do wniosku winny być dołączone: prawomocne orzeczenia tak sądu jak i władzy administracyjnej lub sądu administracyjnego, tudzież, prócz odpisów wniosku i powyższych orzeczeń dla władzy, odpowiednia jeszcze ilość tych odpisów dla osób interesowanych.

§ 24.

Każdy wniosek o rozstrzygnięcie sporu przez urzędujący przydziela jednemu z członków Trybunału Kompetencyjnego dla zreferowania na jednym z najbliższych niejawnych posiedzeń.

§ 25.

Trybunał Kompetencyjny na posiedzeniu niejawnem postanawia, czy wniosek należy odrzucić, czy też sprawę przekazać do rozprawy, czy wreszcie zarządzić uzupełnienie wniosku lub akt sprawy (art. 19 ustawy). Trybunał może również zażądać, aby władza, spór wytaczająca, przedstawiła w wyznaczonym terminie swoje wyjaśnienia i wnioski na piśmie.

Z posiedzenia spisuje się protokół według zasad, wymienionych w ustępie pierwszym § 11.

§ 26.

Trybunał Kompetencyjny odrzuca wniosek o rozstrzygnięcie sporu dodatniego w razie zaniedbania zapowiedzenia albo niezachowania terminów ustawowych, wniosek zaś o rozstrzygnięcie sporu ujemnego (art. 16 ustawy)—w razie niewskazania adresu osoby interesowanej (§ 23) lub w razie nieuzupełnienia wniosku w określonym terminie.

§ 27.

Jeżeli sąd, władza administracyjna lub samorządowa nie nadesłało żądanych akt sprawy w wyzna-

czonym terminie, Trybunał Kompetencyjny może orzec na podstawie materiału, jaki posiada w danej sprawie.

§ 28.

Po uchwale, przekazującej sprawę do rozprawy, prezes urzędujący wyznacza jednego z członków Trybunału Kompetencyjnego jako sprawozdawcę.

§ 29.

Sprawozdawca opracowuje stan sprawy, tudzież swój wniosek z uzasadnieniem na piśmie, poczem akta sprawy wraz z rzeczonym wnioskiem przekazuje urzędującemu prezesowi, który wyznacza termin rozprawy.

§ 30.

Wyznaczając termin rozprawy, prezes urzędujący zarządza doręczenie zawiadomień: osobom interesowanym lub ich przedstawicielom pod adresem, wskazanym we wniosku, władzom i sądom administracyjnym w osobie właściwego ministra, władzom zaś samorządowym—według przepisów art. 29 ustawy.

§ 31.

Przedstawiciele władzy administracyjnej lub samorządowej dla wzięcia udziału w danej sprawie winni wylegitymować się upoważnieniem władzy, uprawnionej do wytoczenia sporu.

Po wyznaczeniu terminu rozprawy przedstawiciele władz i osób interesowanych mają prawo, prócz ostatnich trzech dni, przeglądać w Trybunale Kompetencyjnym akta sprawy, z wyjątkiem wniosków sędziów i protokołu narad oraz aktów, które prezes wyłącza z pod przeglądu.

§ 32.

Cofnięcie wniosku o rozstrzygnięcie sporu, zgłoszone przed wydaniem orzeczenia, powoduje umorzenie postępowania przed Trybunałem Kompetencyjnym. O umorzeniu należy zawiadomić władze i osoby interesowane.

§ 33.

Rozprawa odbywa się w sposób, przewidziany w art. 20—22 ustawy.

Po wywołaniu sprawy Trybunał sprawdza uprawnienia do zastępstwa przedstawicieli władz i osób interesowanych; poczem po przedstawieniu sprawy przez sprawozdawcę przewodniczący udziela im głosu. Pierwszy przemawia przedstawiciel władzy, względnie osoby, która zapoczątkowała spór o właściwość. Przedstawiciele mają prawo przemawiać równą ilość razy.

Członkowie składu sądu mogą zadawać pytania, zmierzające do wyświetlenia faktycznego stanu sprawy.

§ 34.

Po zamknięciu rozprawy Trybunał Kompetencyjny udaje się na naradę. Narada i głosowanie są tajne; jednak przy naradzie i głosowaniu jest obecny sekretarz, który sporządza protokół.

W protokole tym mają być uwidocznione nazwiska obecnych tudzież przedstawiona istotna treść

narad i uchwały bez wymienienia, kto za jakim wnioskiem się wypowiedział i jak głosował.

§ 35.

Ogłoszenia sentencji należy wysłuchać stojąc.

§ 36.

Orzeczenia, uchwały, zawiadomienia i inne pisma Trybunału Kompetencyjnego doręcza się w zasadzie przez pocztę za pokwitowaniem. Władzom w siedzibie Trybunału doręcza się bezpośrednio za pokwitowaniem w księdze doręczeń. Jeśli występuje przedstawiciel osoby interesowanej, wystarczy doręczenie do jego rąk. Gdy wniosek lub inne pismo zgłosiły dwie lub więcej osób, które nie ustanowiły wspólnego przedstawiciela, Trybunał może zarządzić doręczenie jednej tylko z tych osób.

W razie niemożności doręczenia pod adresem wskazanym, Trybunał Kompetencyjny może na posiedzeniu niejawnym zarządzić wywieszenie na tablicy w siedzibie Trybunału Kompetencyjnego na przeciąg jednego tygodnia, z którego upływem doręczenie uważa się za dokonane.

§ 37.

Jeżeli w orzeczeniach i uchwałach, ich wypisach lub odpisach okaże się błąd pisarski, należy go na żądanie lub wedle uznania Trybunału z urzędu sprostować. Sprostowanie winno nastąpić we wszystkich egzemplarzach, przez Trybunał Kompetencyjny wydanych. W razie nieprzedłożenia egzemplarza do sprostowania należy doręczyć inny egzemplarz, odpowiednio sprostowany.

IV. Postępowanie dyscyplinarne.

§ 38.

O wszczęciu postępowania dyscyplinarnego przeciw prezesom i członkom Trybunału Kompetencyjnego decyduje sąd dyscyplinarny Trybunału.

W stosunku do prezesów oraz członków z grupy **a** i **b** art. 4 ustawy sąd ten przekazuje sprawę władzom administracyjnym Sądu Najwyższego, względnie Najwyższego Trybunału Administracyjnego, stosownie do właściwości, w stosunku zaś do członków z grupy **c** art. 4 ustawy sam przeprowadza postępowanie dyscyplinarne, stosując odpowiednio przepisy o odpowiedzialności sędziów Sądu Najwyższego.

§ 39.

Sąd dyscyplinarny Trybunału Kompetencyjnego orzeka w składzie czterech członków, w tem dwóch z grupy **c** art. 4 ustawy, i przewodniczącego, którym jest prezes urzędujący lub sprawujący jego obowiązki (§ 4).

Śledztwo w sprawach dyscyplinarnych prowadzi prezes lub wyznaczony przez niego jeden z członków Trybunału Kompetencyjnego.

Oskarża jeden z członków Trybunału Kompetencyjnego, wybierany do każdej poszczególnej sprawy przez losowanie.

§ 40.

Członków sądu dyscyplinarnego w liczbie czterech oraz czterech ich zastępców wybiera ogólne zgromadzenie Trybunału Kompetencyjnego przez głosowanie kartkami na czas trwania jednej kadencji (§ 2). Wybrani członkowie sądu dyscyplinarnego sprawują swoje obowiązki nawet po upływie danej kadencji aż do chwili dokonania nowych wyborów.

§ 41.

Sąd dyscyplinarny tak przy wszczęciu, jak również i w każdym późniejszym okresie postępowania dyscyplinarnego może zawiesić w urzędowaniu danego członka Trybunału Kompetencyjnego; o zawieszeniu zawiadamia niezwłocznie właściwą władzę.

§ 42.

O wyniku postępowania dyscyplinarnego przeciw członkom z grupy **c** art. 4 ustawy prezes urzędujący zawiadamia ich właściwą władzę.

V. Postanowienia końcowe.

§ 43.

Pięcioletni okres nominacyjny dla prezesów i członków Trybunału Kompetencyjnego, którzy otrzymali nominację przed rozpoczęciem czynności Trybunału Kompetencyjnego, liczy się od dnia 1 stycznia 1927 r.

§ 44.

Wnioski do Trybunału Kompetencyjnego o rozstrzygnięcie sporu o właściwość, wniesione przed 1 stycznia 1927 r. do innych władz, uważać należy za wniesione do właściwej władzy.